

[N. Chr. Christensen.]

og med at få personale, valgt at springe over, hvor gærdet er lavest. Jeg vil gerne herfra sige, at jeg forstår købmændenes mismod i betragtning af alt det besvær, rationeringerne har voldt og stadig volder. De har ikke alene haft vanskeligheder med hensyn til at få kvalificeret personale, men der er mange, der er bragt til fortvivelse, når de, efter at personalet var gået, selv havde en lang arbejdstid endnu med at opgøre det store mærkeregnskab, som de har fået i disse efterkrigstidsår.

Jeg ser udelukkende i dette begrundelsen for, at købmændene er vejet bort fra den vej, som de tidligere har været inde på, og som de ofte har givet udtryk for: at deres forretninger først og fremmest er til for at betjene kunderne.

Købmandens arbejdsdag er lang — det skal ikke bestrides. Hans vanskeligheder er store, og ikke mindst er vanskelighederne store for den lille købmand, der hvor mand og hustru må passe forretningen sammen. Og man kan godt forstå, at de på baggrund af disse vanskeligheder er kommet ind på tanker og overvejelser i retning af, om man dog ikke kunne dreje nøglen om i døren på et tidligere tidspunkt.

Men der er jo et synspunkt, som man ikke må glemme i denne forbindelse, nemlig at i overgangstiden, for at komme af med rationeringerne, gælder det først og fremmest om ikke at give op, for får man en forlænget åbningstid, så er der heri — selv om denne overgang vil bringe vanskeligheder for handelsstanden, hvad der måske kan være nødvendigt — en yderligere klemme på regeringen med hensyn til at komme af med rationeringerne, således at vi ikke beholder dem en dag længere, end det er nødvendigt.

Og hvad er det så for et offer, der skal bringes? Ja, faktisk er det, det drejer sig om, dog kun 2 timer, de 2 timer fra kl. 14 til kl. 16, og hvis det kan opnås, at vi flytter viseren fra kl. 14 til kl. 16, har vi jo derved mulighed for at opnå den fuldstændige enighed — og det er jo stort — mellem alle organisationer her i landet.

Derfor vil jeg gerne henstille til købmandsstanden i Danmark, at den viser resignation, og jeg vil gerne stille op for den, at der er 12 faktorer, der taler for, at den skal vise resignation. Der er indenfor kom-

missionen 12 medlemmer, som går ind for den ordning, jeg her har omtalt: kommissionens formand, kommissionens sekretær, landboforeningerne, husmandsforeningerne, brugsforeningerne — som altså ikke følger købmandskravet —, industrirådet, håndværkets fællesrepræsentation, købstadforeningen, sognerådsforeningerne, de samvirkende husholdningsforeninger — altså husmødrene —, det kooperative fællesforbund og endelig arbejdernes erhvervsråd, som den højtærede handelsminister jo tidligere har haft en vis føling med. Jeg tror, at man uden overdrivelse roligt kan sige, at disse organisationer repræsenterer hele befolkningen, når lige undtages købmandsstanden og handels- og kontormedhjælperforeningen, men da købmandsstanden og dens medhjælpere jo skal henvende sig til hele den øvrige del af befolkningen, synes jeg, det er rimeligt, at der vises resignation, så meget mere som man gennem denne resignation også opnår det forbindelsesled med befolkningen, der så ofte har været talt om. Derfor har jeg ikke opgivet håbet om, at købmændene til trods for den aktion, jeg ved man fra H. K. vi sætte ind for at bevare den nuværende fritid, vil opdage, at de vil stå sig ved påny at komme på bølgelængde med den befolkning, hvis indstilling er kommet til udtryk gennem de 12 faktorer, som jeg her har nævnt. Jeg synes, det skal siges ærligt og lige ud, og jeg tror, at købmænd ved nærmere eftertanke vil give mig ret i disse betragtninger og vil være enig med mig i, at jo før vi kommer bort fra efterkrigstidens lovgivning og ind i mere normale forhold, des bedre vil det være, navnlig ud fra det synspunkt, som jo ikke er ukendt i samfundslivet, at når først et præcedens har sat sig rigtig fast — og et år til vil dog betyde, at præcedens med hensyn til den nuværende lukning får lov til at sætte sig dybere fast —, så er det uhyre vanskeligt at komme bort derfra. Vi kender jo udmærket gennem faglige forhandlinger, at een gang opnåede fordele ofte er bordet, der fanger, ting, man næsten ikke kan komme bort fra.

Må jeg som en lille enkelthed i denne forbindelse nævne turismen. Den har jo måske særlig betydning for København og for byerne op langs kysten. Her venter vi i tusindvis af svenskere, der skal aflægge os